

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny śródroczne i roczne z przedmiotu fizyka

SZKOŁA BRANŻOWA I STOPNIA

szkoła ponadpodstawowa

2023/2024

Nauczyciele przedmiotu fizyka w ZS Nr 1 w Olkuszu

Zasady ogólne:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zna definicje podstawowych pojęć fizycznych i potrafi formułować podstawowe prawa fizyczne bez umiejętności ich wyjaśnienia,
- podaje przykłady ilustrujące podstawowe pojęcia i prawa fizyczne,
- potrzebuje pomocy przy wykorzystaniu praw i pojęć fizycznych w prostych zadaniach i do wyjaśniania zjawisk,
- potrafi się posługiwać przyrządami pomiarowymi i notować wyniki pomiarów popełnia błędy, wykorzystując terminologię naukową.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- zna wszystkie zawarte w programie nauczania pojęcia i prawa fizyczne,
- wyjaśnia i opisuje podstawowe pojęcia i prawa fizyczne,
- zapisuje zależności między wielkościami fizycznym,
- samodzielnie lub z pomocą nauczyciela wykorzystuje prawa i pojęcia fizyczne oraz zależności pomiędzy wielkościami fizycznymi w sytuacjach typowych,
- potrafi się posługiwać przyrządami pomiarowymi i notować wyniki pomiarów z uwzględnieniem niepewności pomiarów bezpośrednich
- wykorzystuje terminologię naukową.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- zna i potrafi wyjaśnić wszystkie zawarte w programie nauczania pojęcia i prawa fizyczne,

- podaje przykłady ilustrujące pojęcia i prawa fizyczne,
- samodzielnie wykorzystuje pojęcia i prawa fizyczne oraz zależności między wielkościami fizycznymi w sytuacjach typowych,
- wykorzystuje pojęcia i prawa fizyczne do wyjaśniania zjawisk, potrafi przewidywać ich bieg, wykazuje się umiejętnością kojarzenia faktów i wnioskowania logicznego,
- poprawnie organizuje stanowisko pomiarowe zgodnie z instrukcjami nauczyciela
- potrafi się posługiwać przyrządami pomiarowymi, notuje wyniki pomiarów z uwzględnieniem niepewności pomiarów bezpośrednich, wykorzystuje pomiary do wyznaczania wielkości pośrednich,
- formułuje własne opinie i wnioski
- samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje terminologię naukową.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- zna i potrafi wyjaśnić wszystkie zawarte w programie nauczania pojęcia i prawa fizyczne,
- podaje uzasadnienie matematyczne niektórych zależności między wielkościami fizycznymi,
- podaje przykłady ilustrujące pojęcia i prawa fizyczne,
- samodzielnie wykorzystuje pojęcia i prawa fizyczne w sytuacjach problemowych,
- wykorzystuje pojęcia i prawa fizyczne oraz wiedzę z zakresu innych dziedzin przyrodniczych do wyjaśniania zjawisk, potrafi przewidywać ich bieg, wykazuje się umiejętnością kojarzenia faktów i wnioskowania logicznego,
- poprawnie organizuje stanowisko pomiarowe zgodnie z instrukcjami nauczyciela,
- potrafi się posługiwać przyrządami pomiarowymi, notuje wyniki pomiarów z uwzględnieniem niepewności pomiarów bezpośrednich, wykorzystuje pomiary do wyznaczania wielkości pośrednich, oblicza niepewności pomiarów pośrednich,
- formułuje i uzasadnia własne opinie i wnioski,
- samodzielnie korzysta z różnych źródeł informacji,
- wykorzystuje terminologię naukową dostrzega związki praw fizyki z innymi dziedzinami naukowymi.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania dopełniające, a ponadto:
- planuje i samodzielnie wykonuje doświadczenie fizyczne, opracowuje wyniki, wyciąga wnioski,
- rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające,
- podaje uzasadnienie matematyczne praw fizycznych, o ile nie wymaga ono stosowania wiedzy z zakresu matematyki wykraczającej poza podstawę programową,
- szczególnie interesuje się fizyką lub astronomią, albo określoną jej dziedziną, bierze udział w konkursach

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny śródroczne i roczne z fizyki:

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Dział 1. Wiadomości wstępne					
1.1. O fizyce	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: <i>ciało, substancja, wielkość fizyczna, zjawisko fizyczne</i> definiuje pojęcie <i>pomiar, obserwacja i doświadczenie</i> definiuje pojęcie <i>hipoteza, model fizyczny</i> dostrzega zjawiska fizyczne w otaczającym świecie i życiu codziennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym jest prawo fizyczne opisuje zjawiska fizyczne w otaczającym świecie i życiu codziennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje obserwowane zjawiska i wielkości fizyczne własnymi słowami przedstawia własnymi słowami główne tezy tekstu popularnonaukowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje obserwowane zjawiska i wielkości fizyczne, wykorzystując terminologię naukową formułuje wnioski z treści tekstu popularnonaukowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> formułuje proste prawa fizyczne na podstawie obserwacji
1.2. Wielkości fizyczne i ich jednostki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje wielkość fizyczną wymienia jednostki podstawowe układu SI wyjaśnia, czym są 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę między wielkością podstawową a wielkością pochodną zamienia jednostki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapisuje jednostki pochodne za pomocą jednostek podstawowych posługuje się notacją 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia jednostki pochodne za pomocą jednostek podstawowych na podstawie wzoru 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> sprawdza poprawność wzorów za pomocą rachunku jednostek zamienia jednostki

	<p>jednostki pochodne</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady jednostek pochodnych • posługuje się kartą wybranych wzorów i stałych fizycznych oraz tablicami 	<p>wielokrotne i podwielokrotne na jednostki główne</p>	<p>wykładniczą do zapisu jednostek wielo- i podwielkrotnych</p>	<p>opisującego wielkość pochodną</p>	<p>historyczne na jednostki układu SI</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady jednostek historycznych
<p>1.3. Prawa fizyczne i wykresy</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje prawo fizyczne • odczytuje z wykresu bezpośrednio wartości wielkości fizycznych przy danych założeniach • rozpoznaje wielkości rosnące i malejące 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest prawo fizyczne • sporządza wykresy zależności pomiędzy wielkościami fizycznymi na podstawie wzoru • odczytuje z wykresu wartości wielkości fizycznych przy danych założeniach – jako pole pod wykresem • rozpoznaje wielkości wprost proporcjonalne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oznacza odpowiednio osie układu współrzędnych w celu przedstawienia zadanej zależności na wykresie • na podstawie wykresu określa wzajemne relacje wielkości fizycznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobiera skalę osi układu współrzędnych w celu przedstawienia zadanej zależności na wykresie • dopasowuje prostą do danych przedstawionych na wykresie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje i wyjaśnia znaczenie parametrów prostej dopasowanej do danych przedstawionych na wykresie • ocenia poprawność podanej zależności na podstawie wykresu i odwrotnie
<p>1.4. Wektory</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między wielkością wektorową i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy wektora: wartość, kierunek, zwrot i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza długość wektora będącego sumą wektorów $\vec{a}$ i $\vec{b}$ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość wektora będącego sumą zadanych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mnoży wektor przez liczbę • rozkłada wektor na

	<p>wielkością skalarną</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady wielkości fizycznych skalarnych i wektorowych • stosuje odpowiednie oznaczenia graficzne do opisu wielkości wektorowych 	<p>punkt przyłożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodaje wektory o tym samym kierunku 	<p>tych samych kierunkach</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodaje wektory o różnych kierunkach metodą równoległoboku i metoda trójkąta 	<p>wektorów prostopadłych</p>	<p>składowe o wskazanych kierunkach</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza kąt pomiędzy wektorem będącym sumą dwóch zadanych wektorów prostopadłych, a jego składowymi
1.5. Niepewności pomiarowe	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje niepewność pomiarową i dokładność pomiaru • definiuje pomiary pośrednie i bezpośrednie • przeprowadza proste pomiary i doświadczenia według instrukcji • korzysta z prostych przyrządów pomiarowych • definiuje niepewność bezwzględną i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia pomiary bezpośrednie i pośrednie w zadanych sytuacjach • korzysta z przyrządów pomiarowych • odczytuje parametry przyrządów pomiarowych • określa niepewności systematyczne dla różnych przyrządów pomiarowych • oblicza niepewność względną pomiaru • zapisuje wyniki pomiarów z 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planuje pomiary w zadanych sytuacjach • podaje sposoby redukcji niepewności pomiarowej • oblicza niepewność przeciętną i maksymalną pomiaru wielokrotnego • ocenia jakość pomiaru na podstawie błędu względnego • szacuje wynik pomiaru i obliczeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia pomiar na podstawie zgodności z wielkościami szacunkowymi • zaokrągla wyniki pomiarów i obliczeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi ocenić przydatność dokonanego pomiaru • formułuje wnioski dokonanych pomiarów

	<p>względny pomiaru</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania doświadczeń 	<p>uwzględnieniem niepewności pomiarowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia źródła niepewności pomiarowych 			
--	--	--	--	--	--

Dział 2. Kinematyka

2.1. Ruch i wielkości go opisujące	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie <i>układ odniesienia</i> • rozumie, że ruch jest względny • definiuje punkt materialny • definiuje ruch i jego parametry: czas ruchu, tor, drogę, przemieszczenie • rozpoznaje drogę, tor i przemieszczenie w przykładowych sytuacjach • definiuje prędkość • definiuje przyrost prędkości oraz przyspieszenie • podaje przykłady ruchu i spoczynku • odróżnia ruch prostoliniowy od 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega względność ruchu • wyjaśnia sens fizyczny prędkości i przyspieszenia • oblicza drogę i przemieszczenie w sytuacjach typowych • oblicza wartość prędkości szybkości w sytuacjach typowych • oblicza wartość przyspieszenia w ruchu jednostajnie zmiennym w sytuacjach typowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekształca wzory, aby obliczyć wartości przebytej drogi i czasu ruchu • oznacza wektor prędkości jako styczny do toru ruchu • oblicza drogę i przemieszczenie w sytuacjach problemowych • oblicza wartość prędkości w sytuacjach problemowych • oblicza wartość przyspieszenia w ruchu jednostajnie zmiennym w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia konieczność istnienia układu odniesienia w opisie ruchu • podaje przykłady uzasadniające względność ruchu • oblicza wartość prędkości w ruchu przyspieszonym w zadanej chwili 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady ruchu, w których ciała nie można traktować jako punktu materialnego
---	--	--	--	--	--

	<p>krzywoliniowego i jednostajny od niejednostajnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje jednostki prędkości i przyspieszenia 				
<p>2.2. Ruch prostoliniowy jednostajny</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje ruch prostoliniowy jednostajny • przedstawia na wykresie zależności drogi od czasu oraz prędkości od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza prędkość w ruchu prostoliniowym jednostajnym w sytuacjach typowych • oblicza drogę przebytą w ruchu prostoliniowym jednostajnym w dowolnym przedziale czasu w sytuacjach typowych • odczytuje wartość szybkości z wykresu zależności prędkości od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnym • określa na podstawie wykresów zależności drogi od czasu w ruchu prostoliniowym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje wartość drogi z wykresu zależności prędkości od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnym • oblicza prędkość w ruchu prostoliniowym jednostajnym w sytuacjach problemowych • oblicza drogę przebytą w ruchu prostoliniowym jednostajnym w dowolnym przedziale czasu w sytuacjach problemowych • oblicza prędkość wypadkową w ruchu będącym złożeniem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia graficznie ruch prostoliniowy jednostajny za pomocą współrzędnych położenia i czasu • na podstawie wykresów zależności szybkości od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnym kreśli zależność położenia od czasu • oblicza prędkość wypadkową w ruchu będącym złożeniem ruchów prostoliniowych jednostajnych w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza przemieszczenie na podstawie wykresu zależności szybkości od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnym • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

		<p>jednostajnym, które ciało porusza się z większą prędkością</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza prędkość na podstawie graficznego przedstawienia ruchu prostoliniowego jednostajnego 	<p>ruchów prostoliniowych jednostajnych w sytuacjach typowych</p>		
<p>2.3. Ruch prostoliniowy jednostajnie przyspieszony</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje ruch prostoliniowy jednostajnie przyspieszony • podaje przykłady ruchu prostoliniowego jednostajnie przyspieszonego • kreśli zależność drogi od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym • wyjaśnia pojęcie spadku swobodnego • podaje przykłady spadku swobodnego • wie, że czas spadku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość przyspieszenia w ruchu jednostajnie przyspieszonym w sytuacjach typowych • oblicza prędkość chwilową w danej chwili w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym • odczytuje wartość prędkości chwilowej w zadanej chwili na podstawie wykresu zależności prędkości od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość przyspieszenia w ruchu jednostajnie przyspieszonym w sytuacjach problemowych • oblicza prędkość średnią w zadanym przedziale czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym • odczytuje wartość drogi przebytej w zadanym przedziale czasu na podstawie wykresu zależności prędkości od czasu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wykresów zależności prędkości od czasu oraz drogi od czasu rozpoznaje ruch jednostajnie przyspieszony • określa, które ciało porusza się z większym przyspieszeniem na podstawie wykresów zależności drogi od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym • oblicza prędkość 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznacza prędkość w dowolnej chwili czasu jako tangens nachylenia stycznej do wykresu na podstawie zależności drogi od czasu w ruchu jednostajnie przyspieszonym • wyprowadza wzory na prędkość, czas i wysokość w spadku swobodnym • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

	<p>swobodnego nie zależy od masy ciała</p>	<p>przyspieszonym</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa, które ciało porusza się z większym przyspieszeniem na podstawie wykresów zależności prędkości od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym • oblicza całkowitą drogę przebytą w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym • wyjaśnia znaczenie przyspieszenia ziemskiego i podaje jego przybliżoną wartość • opisuje spadek swobodny jako ruch prostoliniowy jednostajnie przyspieszony z zerową szybkością początkową 	<p>w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza drogę w ruchu prostoliniowym jednostajnie przyspieszonym przebytą w zadanym przedziale czasu • oblicza przyrost prędkości na podstawie wykresu zależności przyspieszenia od czasu w ruchu jednostajnie przyspieszonym • wyjaśnia niezależność czasu spadku swobodnego od masy spadającego ciała • oblicza prędkość końcową i czas spadku swobodnego z 	<p>początkową, końcową, drogę i czas ruchu w ruchu jednostajnie przyspieszonym w sytuacjach problemowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wysokość, na jakiej znajdzie się spadające swobodnie ciało w danej chwili czasu • oblicza wartości prędkości, czasu i wysokości w spadku swobodnym w sytuacjach problemowych 	
--	--	--	--	--	--

			<p>danej wysokości</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wysokość, z jakiej spadało swobodnie ciało na podstawie danego czasu ruchu lub prędkości końcowej 		
<p>2.4. Ruch prostoliniowy jednostajnie opóźniony</p>	<p>uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie opóźnienia, jako przyspieszenia o ujemnej wartości • podaje przykłady ruchu prostoliniowego jednostajnie opóźnionego • wyjaśnia pojęcie rzutu pionowego w górę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie opóźnienia jako przyspieszenia o zwrocie przeciwnym do zwrotu prędkości • oblicza wartość opóźnienia w ruchu jednostajnie opóźnionym w sytuacjach typowych • oblicza prędkość chwilową w danej chwili w ruchu prostoliniowym jednostajnie opóźnionym • odczytuje wartość prędkości chwilowej w zadanej chwili czasu na podstawie wykresu zależności szybkości od czasu w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość opóźnienia w ruchu jednostajnie opóźnionym w sytuacjach problemowych • oblicza prędkość średnią w zadanym przedziale czas w ruchu prostoliniowym jednostajnie opóźnionym • odczytuje wartość drogi przebytej w zadanym przedziale czasu na podstawie wykresu zależności prędkości od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wykresów zależności prędkości od czasu oraz drogi od czasu rozpoznaje ruch jednostajnie opóźniony • określa, które ciało porusza się z większym opóźnieniem na podstawie wykresów zależności drogi od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnie opóźnionym • oblicza prędkość początkową, końcową, drogę i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznacza prędkość w dowolnej chwili jako tangens nachylenia stycznej do wykresu na podstawie zależności drogi od czasu w ruchu jednostajnie opóźnionym • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

		<p>ruchu prostoliniowym jednostajnie opóźnionym</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wykresów zależności szybkości od czasu w ruchu prostoliniowym jednostajnie opóźnionym określa, które ciało porusza się z większym opóźnieniem • oblicza całkowitą drogę przebyta w ruchu prostoliniowym jednostajnie opóźnionym • opisuje rzut pionowy w górę jako następujące po sobie ruchy prostoliniowy jednostajnie opóźniony oraz jednostajnie przyspieszony 	<p>opóźnionym</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza drogę w ruchu prostoliniowym jednostajnie opóźnionym przebytą w zadanym przedziale czasu • na podstawie wykresu zależności przyspieszenia od czasu w ruchu jednostajnie opóźnionym, oblicza przyrost prędkości • opisuje ruch będący następującymi po sobie ruchami jednostajnymi, jednostajnie przyspieszonymi i jednostajnie opóźnionymi • oblicza prędkość na różnych etapach ruchu w rzucie pionowym w górę • oblicza czas ruchu i 	<p>czas ruchu w ruchu jednostajnie opóźnionym w sytuacjach problemowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje złożony ruch ciała na podstawie zależności szybkości od czasu i drogi od czasu • oblicza wysokość, na jakiej znajdzie się ciało w danej chwili w rzucie pionowym w górę • oblicza prędkość początkową, końcową, czas ruchu i maksymalną wysokość w rzucie pionowym w górę w sytuacjach problemowych 	
--	--	---	--	---	--

			<p>maksymalną wysokość w rzucie pionowym w górę w sytuacjach typowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza szybkość początkową, z jaką rzucono ciało pionowo w górę na podstawie danego czasu ruchu i maksymalnej wysokości		
--	--	--	--	--	--

2.5. Ruch jednostajny po okręgu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje ruch okresowy definiuje ruch jednostajny po okręgu opisuje ruch po okręgu jako ruch krzywoliniowy i ruch okresowy definiuje pojęcie <i>częstotliwość, okres, prędkość liniowa i droga</i> w ruchu okresowym, podaje ich jednostki oblicza drogę w ruchu jednostajnym po okręgu w sytuacjach prostych definiuje prędkość liniową w ruchu po okręgu definiuje przyspieszenie dośrodkowe w ruchu po okręgu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza drogę w ruchu jednostajnym po okręgu w sytuacjach problemowych podaje zależności pomiędzy częstotliwością i okresem w ruchu jednostajnym po okręgu wykorzystuje radian jako miarę kąta definiuje prędkość kątową wyjaśnia znaczenie przyspieszenia dośrodkowego w ruchu jednostajnym po okręgu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza wartości prędkości liniowej, okresu i częstotliwości w ruchu jednostajnym po okręgu w sytuacjach typowych podaje zależność między prędkością liniową i kątową w ruchu po okręgu oblicza wartość prędkości kątowej na podstawie danej prędkości liniowej i odwrotnie w ruchu jednostajnym po zadanym okręgu oblicza przyspieszenie dośrodkowe w ruchu jednostajnym po zadanym okręgu w sytuacjach typowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza wartości prędkości liniowej, kątowej, okresu i częstotliwości w ruchu jednostajnym po okręgu w sytuacjach problemowych oblicza przyspieszenie dośrodkowe w ruchu jednostajnym po zadanym okręgu w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyprowadza zależności pomiędzy prędkością liniową a prędkością kątową oraz zależności pomiędzy prędkością liniową i kątową a okresem rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
Dział 3. Dynamika					
3.1. Podstawowe pojęcia	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa siłę jako 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza siłę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza siłę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> stosuje twierdzenie

<p>dynamiki. I zasada dynamiki</p>	<p><i>masa i siła</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje jednostki masy i siły • definiuje siłę ciężkości i ciężar • definiuje równowagę sił • podaje przykłady równowagi sił • definiuje pojęcie <i>bezwładność</i> • formułuje pierwszą zasadę dynamiki • podaje przykłady obowiązywania pierwszej zasady dynamiki w życiu codziennym • definiuje inercjalne i nieinercjalne układy odniesienia • podaje przykłady inercjalnych i nieinercjalnych układów odniesienia • podaje przykłady działania bezwładności w życiu codziennym 	<p>wielkość wektorową</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznacza siłę wypadkową dla danych dwóch sił składowych • opisuje siłę ciężkości i ciężar ciała przy powierzchni Ziemi • opisuje zjawisko równowagi sił, przedstawia równowagę sił za pomocą wektorów • wskazuje masę jako miarę bezwładności • wyjaśnia znaczenie pierwszej zasady dynamiki • przedstawia graficznie siły działające na ciało z zgodnie z pierwszą zasadą dynamiki 	<p>wypadkową dla trzech i więcej sił składowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza siłę ciężkości i ciężar ciała przy powierzchni Ziemi w sytuacjach typowych • wyznacza wektor siły tak, aby w zadanym układzie zaszła równowaga sił • stosuje pierwszą zasadę dynamiki do analizy ruchu ciała w sytuacjach typowych 	<p>będąca wypadkową sił danych w sytuacjach problemowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza siłę ciężkości i ciężar ciała przy powierzchni ziemi w sytuacjach problemowych • stosuje pierwszą zasadę dynamiki do analizy ruchu ciała w sytuacjach problemowych 	<p>sinusów i cosinusów do obliczania wartości sił</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje pęd • wyprowadza zależność pomiędzy siłą a pędem • definiuje środek masy • wyznacza środek masy • formułuje pierwszą zasadę dynamiki dla środka masy • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
<p>3.2. Druga i</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>

<p>trzecia zasada dynamiki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje słownie oraz zapisuje za pomocą wzoru drugą zasadę dynamiki • definiuje jednostkę siły • formułuje trzecią zasadę dynamiki • podaje przykłady obowiązywania trzeciej zasady dynamiki w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje za pomocą wzoru i wyjaśnia drugą zasadę dynamiki • opisuje jednostkę siły za pomocą jednostek podstawowych układu SI; $1 \text{ N} = 1 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^2}$ • wyjaśnia znaczenie trzeciej zasady dynamiki • formułuje wnioski płynące z trzeciej zasady dynamiki 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje drugą zasadę dynamiki do obliczania wartości siły działającej na ciało poruszające się z danym przyspieszeniem oraz do obliczania przyspieszenia ciała poruszającego się pod wpływem danej siły • oblicza parametry ruchu oraz wartości sił działających na ciało w sytuacjach typowych • wykorzystuje zasady dynamiki do graficznego przedstawiania sił działających na ciało w sytuacjach typowych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady dynamiki w sytuacjach problemowych • oblicza parametry ruchu oraz wartości sił działających na ciało w sytuacjach problemowych • wykorzystuje zasady dynamiki do graficznego przedstawiania sił działających na ciało w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia graficznie rozkład sił działających na ciało umieszczone na równi pochyłej i oblicza parametry • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
<p>3.3. Siły oporu i siły tarcia</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje siłę tarcia • definiuje tarcie statyczne i kinetyczne • podaje przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość siły tarcia w sytuacjach typowych • wyjaśnia zależność siły tarcia od siły 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość współczynnika tarcia w sytuacjach typowych • uwzględnia siłę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość siły tarcia oraz współczynnika tarcia w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planuje i samodzielnie wykonuje doświadczenie badające

	<p>działania sił tarcia w życiu codziennym</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje tarcie poślizgowe • definiuje siły oporu ośrodka • definiuje prędkość graniczną 	<p>wywołującej ruch i przedstawia tę zależność na wykresie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie współczynnika tarcia statycznego i tarcia kinetycznego oraz zależność między nimi • wymienia czynniki mające wpływ na wartości sił tarcia i oporu ośrodka • wymienia sposoby redukcji oraz zwiększania tarcia • podaje przykłady sytuacji, w których tarcie i opór ośrodka jest zjawiskiem pożądanym i przeciwnie 	<p>tarcia w równaniach sił w sytuacjach typowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie wartości prędkości granicznej • dostrzega działanie praw fizyki w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnia siłę tarcia w równaniach sił w sytuacjach problemowych • wyjaśnia znaczenie praw fizyki w życiu codziennym 	<p>współczynnik tarcia statycznego i kinetycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
<p>3.4. Siła bezwładności</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady inercjalnego i nieinercjalnego układu odniesienia • definiuje siłę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na siły działające na to samo ciało w różnych układach odniesienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość siły bezwładności w sytuacjach typowych • demonstruje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartości siły bezwładności oraz parametrów ruchu w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planuje i samodzielnie wykonuje doświadczenie obrazujące działanie

	<p>bezwładności</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje siłę nacisku i siłę sprężystości podłoża • definiuje siły rzeczywiste i pozorne • podaje przykłady działania siły bezwładności w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje siłę nacisku i siłę sprężystości podłoża w sytuacjach typowych • podaje przykłady występowania stanu przeciążenia, niedociążenia i nieważkości w życiu codziennym 	<p>działanie siły bezwładności</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje siłę nacisku i siłę sprężystości podłoża w sytuacjach problemowych 		<p>siły bezwładności</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
3.5. Siły w ruchu po okręgu	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje siłę dośrodkową • definiuje siłę bezwładności odśrodkowej • podaje przykłady działania siły bezwładności odśrodkowej w życiu codziennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie siły dośrodkowej • zapisuje zależności pomiędzy siłą dośrodkową a prędkością liniową, częstotliwością i okresem • oblicza wartość siły dośrodkowej dla zadanego ruchu po okręgu • wyjaśnia różnice pomiędzy siłą dośrodkową i siłą bezwładności odśrodkowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartości parametrów ruchu po okręgu przy znanej wielkości siły dośrodkowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartości sił działających oraz w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyprowadza zależności pomiędzy siłą dośrodkową a szybkością liniową i kątową, częstotliwością i okresem • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

		<ul style="list-style-type: none"> określa wartość siły bezwładności odśrodkowej 			
Dział 4. Praca, moc i energia					
4.1. Praca i moc	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pracę zna jednostkę pracy definiuje moc zna jednostkę mocy podaje przykłady wykonywania pracy w sensie fizycznym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje jednostkę pracy za pomocą jednostek podstawowych układu SI $1 \text{ J} = 1 \text{ N} \cdot \text{m} = 1 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{s}^2}$ <ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie pojęcia pracy jako sposobu przekazywania energii oblicza wartość wykonanej pracy przez siłę działającą równoległe do przesunięcia oblicza wartość mocy w sytuacjach typowych definiuje 1 wat opisuje jednostkę mocy za pomocą jednostek 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje warunki, w których wykonana praca jest równa zero oraz w których jest ujemna oblicza siłę średnią przy liniowej zmianie wartości siły wyznacza wartości pracy, siły działającej i przesunięcia w sytuacjach problemowych wykorzystuje pojęcie mocy do obliczania wartości siły działającej, pracy i parametry ruchu w sytuacjach typowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza wartość wykonanej pracy przy różnych kierunkach działającej siły wyznacza wartości pracy, siły działającej i przesunięcia w sytuacjach problemowych oblicza wartość mocy, siły działającej, pracy i parametry ruchu w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyprowadza zależność pomiędzy pracą i pędem wyprowadza zależności pomiędzy mocą a siłą, prędkością i pędem rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

		podstawowych układu SI $1 \text{ W} = 1 \frac{\text{J}}{\text{s}} = 1 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}}{\text{s}^3}$			
4.2. Energia potencjalna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>energia mechaniczna</i>, podaje jej jednostkę • definiuje pojęcie <i>energia potencjalna</i> • definiuje pojęcie <i>energia potencjalna ciężkości</i> • definiuje pojęcie <i>energia potencjalna sprężystości</i> • podaje przykłady ciał obdarzonych energią potencjalną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje 1 dżul • wyjaśnia związek między zmianą energii mechanicznej a wykonaną pracą • opisuje energię potencjalną ciężkości w pobliżu powierzchni Ziemi • zapisuje wzór na energię potencjalną ciężkości w pobliżu powierzchni Ziemi • zapisuje wzór na energię potencjalną sprężystości • oblicza wartość energii ciała potencjalnej w sytuacjach typowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zależność wielkości energii potencjalnej od układu odniesienia • oblicza wartości energii potencjalnej, pracy, sił działających oraz parametrów ruchu w sytuacjach typowych • oblicza wartość zmiany energii potencjalnej jako wielkości wykonanej pracy z uwzględnieniem pracy o wartości dodatniej i ujemnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartości energii potencjalnej, pracy, sił działających oraz parametrów ruchu w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <p>rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające</p>
4.3. Energia kinetyczna.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza energię 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza energię 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyprowadza wzór

<p>Zasada zachowania energii</p>	<p><i>energia kinetyczna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady ciał obdarzonych energią kinetyczną • podaje wzór na energię kinetyczną • definiuje całkowitą energię mechaniczną ciała • formułuje zasadę zachowania energii • podaje przykłady zmiany energii mechanicznej poprzez wykonanie pracy • podaje przykłady obowiązywania zasady zachowania energii w życiu codziennym 	<p>energii kinetycznej w sytuacjach prostych</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza całkowitą energię mechaniczną ciała w sytuacjach typowych 	<p>kinetyczną, masę oraz parametry ruchu ciała w sytuacjach typowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznacza wielkość pracy wykonanej przez siłę zewnętrzną nad ciałem o danej masie poruszającym się z daną szybkością • oblicza całkowitą energię mechaniczną ciała w sytuacjach problemowych • opisuje zmianę energii mechanicznej układu w zależności od wartości pracy wykonanej przez siły zewnętrzne • wykorzystuje zasadę zachowania energii w sytuacjach typowych 	<p>kinetyczną, masę oraz parametry ruchu ciała w sytuacjach problemowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje zasadę zachowania energii w sytuacjach problemowych 	<p>na energię kinetyczną ciała o zadanej masie, poruszającego się z daną szybkością</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyprowadza zależność pomiędzy energią kinetyczną a pędem • planuje i samodzielnie wykonuje doświadczenie obrazujące związek między zmianą energii mechanicznej a wykonaną pracą • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
---	---	--	--	---	--

4.4. Maszyny proste	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>maszyna prosta</i> definiuje pojęcia <i>dźwignia jednostronna</i> i <i>dźwignia dwustronna</i> definiuje pojęcia: <i>krążki, kołowrót, klin</i> oraz <i>przekładnia</i> podaje przykłady zastosowań maszyn prostych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje dźwignię jednostronną i dwustronną opisuje krążki, kołowrót, klin oraz przekładnie formułuje i wyjaśnia zasadę niezmienności pracy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje pojęcia <i>siła, praca, moc</i> i <i>energia</i> oraz zasady dynamiki do opisu działania maszyn prostych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza siły działające w maszynach prostych oblicza wartości sił działających w maszynach prostych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyprowadza zależności opisujące siły działające w maszynach prostych rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4.5. Badanie warunków równowagi dźwigni	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> formułuje warunki równowagi dźwigni organizuje stanowisko pomiarowe zgodnie z instrukcją zapisuje wyniki pomiarów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonuje doświadczenie zgodnie z instrukcją dokonyuje niezbędnych pomiarów oblicza podstawowe niepewności pomiarowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> planuje doświadczenie, prawidłowo przeprowadza pomiary opracowuje wyniki pomiarów, dokonuje niezbędnych obliczeń 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> formułuje proste teorie fizyczne na podstawie wniosków z przeprowadzonych badań porównuje wyniki przeprowadzonych pomiarów z przewidywaniami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
Dział 5. Grawitacja i elementy astronomii					
5.1. Prawo powszechne go ciężenia	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna historyczne poglądy na temat 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapisuje wzór na siłę grawitacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje prawo powszechnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje prawo powszechnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia rys historyczny teorii

	<p>budowy Układu Słonecznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje siłę grawitacji • formułuje prawo powszechnego ciążenia • podaje działania siły grawitacji • definiuje pojęcia: <i>przyspieszenie grawitacyjne</i> i <i>stała grawitacji</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powszechność działania siły grawitacji • podaje wartość Ziemskiego przywieszenia grawitacyjnego i stałej grawitacji • oblicza siłę grawitacji w sytuacjach typowych • opisuje siłę grawitacji jako siłę dośrodkową podczas ruchu ciał niebieskich po orbitach 	<p>ciążenia w sytuacjach typowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • oznacza graficznie siły działające na ciało w polu grawitacyjnym 	<p>ciążenia w sytuacjach problemowych</p>	<p>budowy wszechświata i porównuje nieścisłości historycznych teorii budowy wszechświata</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
<p>5.2. Siła grawitacji i siła ciężkości</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje siłę ciężkości jako wypadkową siły grawitacji i siły bezwładności odśrodkowej • wyjaśnia różnice między siłą grawitacji w pobliżu powierzchni Ziemi a 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość siły grawitacji w pobliżu powierzchni Ziemi i w pewnym oddaleniu • wyjaśnia znaczenie przyspieszenia Ziemskiego jako wypadkowej przyspieszenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość siły ciężkości w sytuacjach typowych • wyjaśnia zależność między siłą ciężkości a położeniem na powierzchni Ziemi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość siły ciężkości i siły grawitacji w sytuacjach problemowych • wyjaśnia wpływ kształtu Ziemi na wartość siły ciężkości 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyprowadza zależność opisującą różnicę między siłą grawitacji na powierzchni Ziemi a siłą ciężkości na równiku • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza

	siłą ciężkości	grawitacyjnego i przyspieszenia odśrodkowego			wymagania dopełniające
5.3. Energia potencjalna grawitacji	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>siła średnia w centralnym polu grawitacyjnym</i> • definiuje energię potencjalną w centralnym polu grawitacyjnym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje pracę sił w centralnym polu grawitacyjnym • zapisuje wzór na energię potencjalną w centralnym polu grawitacyjnym • oblicza energię potencjalną w jednorodnym i centralnym polu grawitacyjnym w sytuacjach typowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje wzór na energię potencjalną w centralnym polu grawitacyjnym w sytuacjach typowych • przedstawia na wykresie zależność pomiędzy siłą a odległością od źródła pola grawitacyjnego centralnego i wyznacza pracę jako pole pod wykresem • stosuje wzór na energię potencjalną w centralnym polu grawitacyjnym w sytuacjach typowych • przedstawia na wykresie zależność energii potencjalnej w centralnym polu grawitacyjnym od odległości od źródła pola • oblicza pracę i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje wzór na energię potencjalną w centralnym polu grawitacyjnym w sytuacjach problemowych • oblicza pracę i energię potencjalną w polu grawitacyjnym w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyprowadza wzory na energię potencjalną w centralnym i jednorodnym polu grawitacyjnym • porównuje wzory na energię potencjalną w centralnym i jednorodnym polu grawitacyjnym • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

			energię potencjalną w polu grawitacyjnym w sytuacjach typowych		
5.4. Stan przeciążenia i nieważkości	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>satelita</i> (sztuczny i naturalny) podaje przykłady satelitów Ziemi opisuje zjawiska przeciążenia, niedociążenia i nieważkości podaje przykłady występowania stanu przeciążenia, niedociążenia i nieważkości 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza szybkość orbitalną satelitów, promień orbity oraz okres obiegu w sytuacjach typowych oznacza siły działające na ciało zgodnie z pierwszą zasadą dynamiki wykorzystuje zjawiska przeciążenia, niedociążenia i nieważkości w sytuacjach typowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oznacza graficznie siły działające na ciało zgodnie z pierwszą zasadą dynamiki oznacza graficznie siły działające na ciało w układzie odniesienia poruszający się ze stałym przyspieszeniem wyjaśnia zjawiska przeciążenia, niedociążenia i nieważkości na podstawie zasad dynamiki opisuje wpływ zjawiska przeciążenia, niedociążenia i nieważkości na organizm ludzki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje zjawiska przeciążenia, niedociążenia i nieważkości w sytuacjach problemowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje siły działające oraz stany przeciążenia, niedociążenia i nieważkości w statku kosmicznym podczas startu, lądowania i ruchu po orbicie planuje i wykonuje doświadczenie ukazujące stan nieważkości rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
5.5. Układ	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>Słoneczny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawia geocentryczne i heliocentryczne teorie budowy Układu Słonecznego • opisuje osiągnięcia Galileusza i Keplera • wymienia we właściwej kolejności planety Układu Słonecznego • opisuje położenie Ziemi w Układzie Słonecznym • wymienia i definiuje jednostki długości używane w astronomii: jednostkę astronomiczną, rok świetlny 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje geocentryczne i heliocentryczne teorie budowy Układu Słonecznego • opisuje wpływ badan Galileusza i Keplera na poglądy na temat budowy Układu Słonecznego • opisuje budowę Układu Słonecznego • opisuje Słońce jako gwiazdę • podaje najważniejsze cechy planet Układu Słonecznego • podaje zależność pomiędzy jednostkami długości używanymi w astronomii (jednostką astronomiczną, rokiem świetlnym) a metrem 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia błędy i niezgodności historycznych teorii budowy Układu Słonecznego • opisuje obrazowo wielkości obiektów w Układzie Słonecznym i odległości między nimi • posługuje się jednostkami długości używanymi w astronomii: jednostką astronomiczną, rokiem świetlnym • zamienia jednostki długości używane w astronomii na kilometry 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pasy planetoid oraz planety karłowate jako obiekty Układu Słonecznego • definiuje pojęcie <i>kometa</i>, <i>meteorolita</i>, <i>asteroida</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>ekliptyka</i> • wskazuje położenie planet Układu Słonecznego na mapie nieba • planuje i wykonuje obserwacje nieba, wskazuje widoczne obiekty astronomiczne
<p>5.6. Gwiazdy i galaktyki</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje cechy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje obrazowo 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje rozmiary 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>gromada gwiazd</i>,

	<p><i>galaktyka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie <i>gwiazdozbiór</i> wymienia główne rodzaje galaktyk jest świadomy zjawiska rozszerzania się Wszechświata 	<p>głównych typów galaktyk</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę Drogi Mlecznej 	<p>wielkości obiektów w Galaktyce i odległości między nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje położenie Układu Słonecznego w Galaktyce 	<p>Galaktyki</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia obiekty w Galaktyce opisuje model Wielkiego Wybuchu 	<p><i>gromada galaktyk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje położenie Drogi Mlecznej na mapie nieba wymienia przykłady innych galaktyk podaje szacunkową prędkość, z jaką Układ Słoneczny obiega centrum Galaktyki
--	---	--	---	--	--

Temat	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
1. Prąd stały					
1.6. Prąd elektryczny. Natężenie prądu	<ul style="list-style-type: none"> definiuje prąd elektryczny definiuje natężenie prądu elektrycznego oraz podaje jego jednostkę wie, że do pomiaru natężenia prądu wykorzystuje się amperomierz 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje jednostkę ładunku elektrycznego na podstawie jednostki natężenia prądu korzysta z amperomierza do pomiaru natężenia prądu, prawidłowo odczytuje wynik pomiaru definiuje prędkość 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm przepływu prądu wykorzystuje pojęcie natężenia prądu w sytuacjach typowych prawidłowo włącza amperomierz w obwód elektryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje pojęcie natężenia prądu w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> zna rząd wielkości prędkości przepływu prądu rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

		dryfu i prędkość unoszenia			
1.7. Napięcie elektryczne. Źródła napięcia	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie obwodu elektrycznego definiuje napięcie w obwodzie elektrycznym i podaje jego jednostkę wie, że do pomiaru natężenia prądu wykorzystuje się woltomierz definiuje ogniwo 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje jednostkę napięcia za pomocą jednostek podstawowych układu SI korzysta z woltomierza do pomiaru napięcia elektrycznego, prawidłowo odczytuje wynik pomiaru podaje przykłady ogniw 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się wartością napięcia w obwodzie elektrycznym w sytuacjach typowych prawidłowo włącza woltomierz w obwód elektryczny wyjaśnia zasady łączenia ogniw 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się wartością napięcia w obwodzie elektrycznym w sytuacjach problemowych opisuje różne rodzaje ogniw i ich działanie stosuje zasadę dodawania napięć w układzie ogniw połączonych szeregowo 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje równoległe połączenie ogniw rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
1.8. Obwody elektryczne	<ul style="list-style-type: none"> definiuje obwód elektryczny wymienia podstawowe elementy obwodów elektrycznych prawidłowo włącza mierniki w obwód elektryczny stosuje zasady bezpieczeństwa przy pracy z obwodem elektrycznym definiuje pojęcie pracy i mocy prądu elektrycznego, podaje 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady projektowania obwodów elektrycznych zna symbole podstawowych elementów obwodów elektrycznych wykorzystuje kilowatogodzinę jako jednostkę pracy prądu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje podstawowe elementy obwodów elektrycznych prawidłowo odczytuje proste schematy elektryczne wykorzystuje zależności pomiędzy napięciem, natężeniem, pracą i mocą prądu w sytuacjach typowych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady projektowania obwodów elektrycznych w prostych sytuacjach rysuje proste schematy elektryczne wykorzystuje zależności pomiędzy napięciem, natężeniem, pracą i mocą prądu w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje działanie ogniwa włączonego w obwód elektryczny opisuje przepływ prądu w elektrolitach wykorzystuje pojęcie mocy znamionowej odbiorników w obwodzie elektrycznym rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

	ich jednostki w układzie SI				
1.9. Prawo Ohma. Opór elektryczny	<ul style="list-style-type: none"> definiuje opór elektryczny i podaje jego jednostkę formułuje prawo Ohma 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie oporu elektrycznego opisuje opornik jako element obwodu elektrycznego definiuje charakterystykę prądowo-napięciową 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje jednostkę oporu elektrycznego za pomocą jednostek podstawowych układu SI wykorzystuje prawo Ohma do obliczania oporu, napięcia, natężenia, pracy i mocy prądu elektrycznego w sytuacjach typowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje prawo Ohma do obliczania oporu, napięcia, natężenia, pracy i mocy prądu elektrycznego w sytuacjach problemowych opisuje techniczną metodę pomiaru oporu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje opór elektryczny, korzystając z pojęć elektrycznej teorii budowy materii rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
1.10. Pierwsze prawo Kirchhoffa	<ul style="list-style-type: none"> formułuje pierwsze prawo Kirchhoffa 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i opisuje szeregowe i równoległe łączenie oporników 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje I prawo Kirchhoffa do opisu obwodu prądu stałego w sytuacjach typowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje I prawo Kirchhoffa do opisu obwodu prądu stałego w sytuacjach problemowych ilustruje doświadczalnie I prawo Kirchhoffa 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza opór zastępczy szeregowego i równoległego połączenia oporników
1.11. Domowa sieć elektryczna	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sieć domową jako przykład obwodu elektrycznego zna i stosuje zasady bezpieczeństwa przy pracy z obwodem elektrycznym 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rolę bezpieczników różnicowych i przewodu uziemiającego podaje przykłady różnych rodzaje bezpieczników 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje różne rodzaje bezpieczników 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje działanie bezpieczników różnicowych i przewodu uziemiającego 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
2. Magnetyzm					
2.6. Magnes.	<ul style="list-style-type: none"> definiuje magnes 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia działanie igły 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje dipol

Pole magnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> definiuje bieguny magnesu definiuje pole magnetyczne 	<p>magnesów i ich zastosowania</p> <ul style="list-style-type: none"> kreśli linie pola magnetycznego wokół i wewnątrz magnesu trwałego opisuje pole magnetyczne Ziemi, kreśli linie pola, oznacza bieguny magnetyczne 	<p>magnesów</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje właściwości pola magnetycznego wyjaśnia znaczenie pola magnetycznego Ziemi 	<p>magnetycznej i kompasu</p> <ul style="list-style-type: none"> demonstruje doświadczalnie linie pola magnetycznego magnesu trwałego 	<p>magnetyczny i wyjaśnia jego znaczenie</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
2.7. Pole magnetyczne przewodników w z prądem	<ul style="list-style-type: none"> definiuje zwojnicę jest świadomy istnienia pola magnetycznego w otoczeniu przewodnika z prądem 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje pole magnetyczne wokół prostoliniowego przewodnika z prądem i prostoliniowego przewodnika kołowego opisuje pole magnetyczne zwojnicy 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje regułę prawej ręki do wyznaczania zwrotu linii pola magnetycznego prostoliniowego przewodnika z prądem, przewodnika kołowego oraz zwojnicy 	<ul style="list-style-type: none"> rysuje linie pola magnetycznego wokół prostoliniowego i kołowego przewodnika oraz zwojnicy z prądem opisuje zasadę działania elektromagnesu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia istnienie pola magnetycznego Ziemi rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
2.8. Siła elektrodynamiczna	<ul style="list-style-type: none"> definiuje siłę elektrodynamiczną 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje oddziaływanie pola magnetycznego na przewodnik z prądem opisuje czynniki mające wpływ na wartość siły elektrodynamicznej 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje regułę lewej dłoni do wyznaczania kierunku i zwrotu siły elektrodynamicznej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie siły elektrodynamicznej wyznacza kierunek i zwrot siły elektrodynamicznej w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje indukcję magnetyczną i podaje jej jednostkę oblicza wartość siły elektrodynamicznej
3. Indukcja elektromagnetyczna, prąd przemienny					
3.6. Zjawisko indukcji	<ul style="list-style-type: none"> definiuje prąd indukcyjny 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko indukcji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie zjawiska indukcji 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawiska zachodzące podczas 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe

elektromagnetycznej	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady wykorzystania zjawiska indukcji elektromagnetycznej 	<p>elektromagnetycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje warunek powstania prądu indukcyjnego 	<p>elektromagnetycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje zjawiska zachodzące podczas ruchu magnesu wewnątrz zwojnicy, przez którą płynie prąd elektryczny w sytuacjach typowych 	<p>ruchu magnesu wewnątrz zwojnicy, przez którą płynie prąd elektryczny w sytuacjach problemowych</p>	<p>wykraczające poza wymagania dopełniające</p>
3.7. Prąd przemienny	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje prąd przemienny • wymienia wielkości charakteryzujące prąd przemienny: okres, częstotliwość, amplitudę • definiuje napięcie i natężenie skuteczne 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wielkości charakteryzujące prąd przemienny: okres, częstotliwość, amplitudę • zapisuje prawo Ohma dla obwodu prądu przemiennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie wartości napięcia i natężenia skutecznego • wykorzystuje pojęcia napięcia, natężenia i mocy skutecznej w sytuacjach typowych • rysuje wykres zależności natężenia prądu od czasu dla prądu przemiennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sposób opisu urządzeń prądu przemiennego zamieszczony na tabliczkach znamionowych • wykorzystuje pojęcia napięcia, natężenia i mocy skutecznej w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje zależności między wartościami maksymalnymi i skutecznymi natężenia i napięcia dla prądu przemiennego • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
3.8. Transformator	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje budowę transformatora • wymienia przykłady zastosowania transformatora 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasadę działania transformatora • wskazuje uzwojenie pierwotne i wtórne transformatora • opisuje zastosowania transformatora w technice 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza natężenia prądu i napięcia na uzwojeniu wtórnym i pierwotnym oraz przekładnię transformatora w sytuacjach typowych 	<ul style="list-style-type: none"> • oblicza natężenia prądu i napięcia na uzwojeniu wtórnym i pierwotnym oraz przekładnię transformatora w sytuacjach problemowych • opisuje inne zastosowanie zjawiska indukcji magnetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje prawo Joule'a-Lenza • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4. Energia w zjawiskach cieplnych					
4.2. Cząsteczkowa budowa	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje podstawowe elementy kinetyczno- 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia główne założenia kinetyczno- 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje budowę molekularną ciał 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje i wyjaśnia zjawisko dyfuzji

materii	<p>elementy kinetyczno-molekularnej teorii budowy materii (atomy, pierwiastki, związki chemiczne)</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia trzy stany skupienia definiuje gęstość definiuje ciśnienie i siłę parcia 	<p>molekularnej teorii budowy materii (atomy, pierwiastki, związki chemiczne)</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne założenia kinetyczno-molekularnej teorii budowy materii 	<p>molekularnej teorii budowy materii</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje główne cechy trzech stanów skupienia posługuje się układem okresowym pierwiastków oblicza gęstość w sytuacjach typowych posługuje się pojęciem ciśnienia w sytuacjach typowych 	<p>stałych, cieczy i gazów</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza gęstość w sytuacjach problemowych posługuje się pojęciem ciśnienia w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ciała krystaliczne i bezpostaciowe rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4.6. Zjawisko rozszerzalności cieplnej	<ul style="list-style-type: none"> definiuje rozszerzalność cieplną 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko rozszerzalności cieplnej gazów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie rozszerzalności cieplnej w technice i życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zjawisko rozszerzalności cieplnej gazów, korzystając z pojęć kinetyczno-molekularnej teorii budowy materii demonstruje doświadczalnie zjawisko rozszerzalności cieplnej gazów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rozszerzalność cieplną cieczy oraz rozszerzalność cieplną wody opisuje rozszerzalność cieplną ciał stałych
4.7. Temperatura, energia wewnętrzna i ciepło	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie temperatury definiuje temperaturę bezwzględną definiuje energię wewnętrzną 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje skalę Kelwina, zamienia stopnie Celsjusza na kelwiny i odwrotnie podaje wartość temperatury zera bezwzględnego w 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenia temperatury zera bezwzględnego wyjaśnia zależność pomiędzy temperaturą a energią wewnętrzną 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zależność między energią wewnętrzną i wykonaną pracą odróżnia energię, ciepło i pracę w określonych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

	<ul style="list-style-type: none"> definiuje ciepło formułuje i wyjaśniać zasadę równoważności ciepła i pracy formułuje I zasadę termodynamiki 	<ul style="list-style-type: none"> skali Kelwina i w skali Celsjusza jest świadomy zależności między ciepłem dostarczonym a zmianą temperatury podaje przykłady przekazywania energii w formie ciepła i w formie pracy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zależność między ciepłem dostarczonym a zmianą temperatury wyjaśnia różnice pomiędzy pojęciami energii, ciepła i pracy opisuje zjawiska życia codziennego za pomocą pojęć <i>energia, ciepło i praca</i> w sytuacjach typowych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawiska życia codziennego za pomocą pojęć <i>energia, ciepło i praca</i> w sytuacjach problemowych 	
4.8. Przekazywanie ciepła przy ogrzewaniu i oziębianiu	<ul style="list-style-type: none"> definiuje przewodnictwo cieplne, konwekcję i promieniowanie cieplne definiuje ciepło właściwe i podaje jego jednostkę 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady występowania i wykorzystania przewodnictwa cieplnego, konwekcji i promieniowania cieplnego w życiu codziennym zapisuje zależność pomiędzy ciepłem dostarczonym lub pobranym z substancji a jej temperaturą 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ciepło właściwe jako zdolność ciała do zmiany temperatury wykorzystuje ciepło właściwe do opisu zjawisk w sytuacjach typowych wykorzystuje zależność pomiędzy ciepłem dostarczonym lub pobranym z substancji a jej temperaturą w sytuacjach typowych 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje ciepło właściwe do opisu zjawisk w sytuacjach problemowych wykorzystuje zależność pomiędzy ciepłem dostarczonym lub pobranym z substancji a jej temperaturą w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4.9. Przekazywanie ciepła przy parowaniu i	<ul style="list-style-type: none"> definiuje topnienie i krzepnięcie definiuje parowanie i 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawiska topnienia i krzepnięcia 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje topnienie i krzepnięcie za pomocą pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia na wykresie zależności temperatury od ciepła 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie zależność temperatury wrzenia i krzepnięcia od ciśnienia

topnieniu	skraplanie	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawiska parowania i skraplania opisuje zjawisko wrzenia, odróżniania wrzenie od parowania definiuje temperaturę wrzenia 	<i>temperatura topnienia</i> i <i>ciepło topnienia</i> <ul style="list-style-type: none"> opisuje parowanie i skraplanie za pomocą pojęcia <i>ciepło parowania</i> opisuje wrzenie za pomocą temperatury wrzenia korzysta z ciepła przemiany fazowej w sytuacjach typowych 	pobranego oraz proces zmiany stanów skupienia wody <ul style="list-style-type: none"> korzysta z ciepła przemiany fazowej w sytuacjach problemowych wyjaśnia zasadę działania chłodziarki 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje i wykorzystuje zasadę bilansu cieplnego rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4.10. Przemiana energii wewnętrznej w energię mechaniczną	<ul style="list-style-type: none"> definiuje silnik cieplny definiuje pojęcie <i>wartość energetyczna</i> i wymienia jej jednostki definiuje pojęcie <i>ciepło spalania</i> definiuje wartość energetyczną żywności 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje działanie silnika cieplnego podaje wartości energetyczne wybranych paliw i żywności wyjaśnia znaczenie wartości energetycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje I zasadę termodynamiki do opisu zjawisk w sytuacjach typowych wyjaśnia działanie silnika cieplnego korzysta z wartości energetycznej paliw i żywności w sytuacjach życia codziennego 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje I zasadę termodynamiki do opisu zjawisk w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje i oblicza sprawność silnika cieplnego rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
Moduł fakultatywny B					
B.3. Silniki cieplne	<ul style="list-style-type: none"> formułuje I zasadę termodynamiki definiuje silnik cieplny 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z podstawowych pojęć termodynamiki do opisu zjawisk w sytuacjach typowych wymienia przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasadę działania silnika cieplnego wyjaśnia zasadę działania silników spalinowych 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z podstawowych pojęć termodynamiki do opisu zjawisk w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wpływ wynaleźenia silnika spalinowego na rozwój techniki zna rzędy wielkości sprawności

		silników cieplnych		<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasadę działania silników turbinowych i odrzutowych 	współczesnych silników cieplnych <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
Moduł fakultatywny C					
C.1. Fizyka w sporcie	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wpływ wiedzy z dziedziny fizyki na wyniki w sporcie opisuje znaczenie wiedzy z zakresu fizyki w wyposażeniu sportowym 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wielkości fizyczne opisujące skoki narciarskie i skoki o tyczce oraz zna rzędy ich wielkości wymienia wielkości i pojęcia fizyczne opisujące ruch piłki wymienia zjawiska i wielkości fizyczne opisujące pływanie 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje skoki narciarskie i skoki o tyczce, korzystając z podstawowych pojęć mechaniki opisuje ruch piłki, korzystając z podstawowych pojęć mechaniki opisuje pływanie, korzystając z prawa Archimedesesa oraz podstawowych pojęć mechaniki i termodynamiki 	<ul style="list-style-type: none"> uwzględnia siłę tarcia i siły oporu ruchu do opisu zjawisk w sporcie opisuje ruch piłki i skok jako rzut ukośny wyjaśnia znaczenie wilgotności powietrza w sporcie 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wpływ warunków atmosferycznych na wyniki sportowe, korzystając z pojęć fizyki opisuje działanie siły nośnej opisuje znaczenie zasolenia wody dla pływalności rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
C.2. Fizyka w domu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia instalacje i urządzenia gospodarstwa domowego, których działanie opiera się na prawach fizycznych dostrzega zjawiska fizyczne w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje domową instalację elektryczną, instalację grzewczą, instalację wentylacyjną oraz instalację odgromową za pomocą pojęć fizycznych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawiska fizyczne w życiu codziennym opisuje działanie kuchenki mikrofalowej i płyty indukcyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje wiedzę i terminologię naukową do opisu zjawisk życia codziennego wyjaśnia działanie kuchenki mikrofalowej i płyty indukcyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

Moduł fakultatywny D					
D.1. Elementy elektroniki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia założenia pasmowej teorii przewodnictwa wymienia nośniki prądu w półprzewodnikach definiuje bramkę logiczną opisuje znaczenie układów scalonych i procesorów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje założenia pasmowej teorii przewodnictwa opisuje zjawisko półprzewodnictwa opisuje przepływ nośników prądu w półprzewodnikach wymienia podstawowe bramki logiczne wymienia zastosowania układów scalonych i tranzystorów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko półprzewodnictwa domieszkowego opisuje złącza p-n, p-n-p i n-p-n opisuje budowę diody opisuje budowę tranzystora zapisuje tablice prawdy podstawowych bramek logicznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zjawisko półprzewodnictwa i półprzewodnictwa domieszkowego za pomocą pojęć pasmowej teorii przewodnictwa opisuje zasadę działania diody półprzewodnikowej i tranzystora wykonuje proste działania logiczne 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasadę działania diody półprzewodnikowej korzysta podstawowych pojęć algebry Boole'a rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
D.2. Właściwości magnetyczne materiałów	<ul style="list-style-type: none"> definiuje ferromagnetyki, diamagnetyki i paramagnetyki wymienia przykłady magnetycznych nośników danych 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady ferromagnetyków, diamagnetyków i paramagnetyków opisuje własności magnetyczne ferromagnetyków wymienia wady i zalety magnetycznych nośników danych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie własności magnetycznych substancji wyjaśnia własności magnetyczne ferromagnetyków opisuje wpływ materiału na pole magnetyczne opisuje metody zapisu danych na nośniku magnetycznym 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ materiału na pole magnetyczne wyjaśnia metody zapisu danych na nośniku magnetycznym wyjaśnia metodę zapisu danych na płycie CD 	<ul style="list-style-type: none"> rysuje i omawia pętlę histerezy dla ferromagnetyków oraz wyjaśnia znaczenie punktu Curie rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
D.3. Fale radiowe	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że fale radiowe są falami 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje fale radiowe jako fale 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasadę działania układu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje pole elektromagnetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się pojęciem indukcyjności

	<p>elektromagnetyczny mi</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje zjawisko rezonansu elektromagnetycznego zna wartość prędkości światła, rozumie, że jest to prędkość wszystkich fal elektromagnetycznych 	<p>elektromagnetyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> zapisuje zależność długości fali elektromagnetycznej od jej częstotliwości opisuje widmo fal elektromagnetycznych wyjaśnia pojęcie modulacji fal radiowych opisuje znaczenie fal radiowych w technice i życiu codziennym opisuje wpływ fal radiowych na zdrowie 	<p>drgającego LC</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zjawisko rezonansu elektromagnetycznego korzysta z zależności długości fali elektromagnetycznej od jej częstotliwości w sytuacjach typowych 	<p>jako złożenie pól elektrycznego i magnetycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> korzysta z zależności długości fali elektromagnetycznej od jej częstotliwości w sytuacjach problemowych wyjaśnia znaczenie modulacji fal radiowych 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopętniające
Moduł fakultatywny E					
E.1. Własności materii	<ul style="list-style-type: none"> wymienia stany skupienia definiuje pojęcia sprężystości i plastyczności formułuje prawo Hooke'a definiuje naprężenie wewnętrzne definiuje moduł Younga definiuje granicę wytrzymałości definiuje współczynnik 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje stany skupienia wyjaśnia pojęcia sprężystości i plastyczności opisuje podział ciał stałych ze względu na własności sprężyste formułuje prawo przewodnictwa cieplnego opisuje podział materiałów ze względu na przewodnictwo 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje mechanizm rozszerzalności cieplnej materiałów wyjaśnia znaczenie modułu Younga korzysta z prawa Hooke'a w sytuacjach typowych opisuje podział materiałów ze względu na przewodnictwo cieplne korzysta z prawa przewodnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z prawa Hooke'a w sytuacjach problemowych wyjaśnia znaczenie granicy wytrzymałości korzysta z prawa przewodnictwa cieplnego w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje wytrzymałość na rozciąganie, ściskanie, zginanie, ścinanie, skręcanie oraz docisk opisuje metody badania wytrzymałości materiałów rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopętniające

	przewodnictwa cieplnego i opisuje jego znaczenie	elektryczne <ul style="list-style-type: none"> opisuje podział materiałów ze względu na własności magnetyczne 	cieplnego w sytuacjach typowych		
E.2. Budowa materii	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne założenia kinetyczno-molekularnej teorii budowy materii definiuje plazmę wymienia odmiany węgla opisuje wpływ temperatury na stan skupienia i właściwości materii definiuje zjawisko nadprzewodnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje główne założenia kinetyczno-molekularnej teorii budowy materii wymienia warunki powstania plazmy opisuje zastosowania różnych odmian węgla opisuje zastosowania zjawiska nadprzewodnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę ciał stałych krystalicznych i bezpostaciowych opisuje wpływ temperatury na sieć krystaliczną opisuje budowę i właściwości różnych odmian węgla opisuje znaczenie zjawiska nadprzewodnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie anizotropii wyjaśnia znaczenie sieci krystalicznej opisuje zjawisko nadprzewodnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
1. Fale mechaniczne					
1.12. Rozchodzenie się fal mechanicznych	<ul style="list-style-type: none"> definiuje fale mechaniczne definiuje ośrodek sprężysty definiuje prędkość i kierunek rozchodzenia się fali 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia sprężystości objętości i kształtu wyjaśnia znaczenie ośrodka rozchodzenia się fali zna podział fal na 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje falę sinusoidalną: wskazuje dolinę i grzbiet fali opisuje podział fal na poprzeczne i podłużne oraz na 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie impulsu falowego podaje przykłady różnych rodzajów fal w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

		poprzeczne i podłużne oraz na jednowymiarowe, powierzchniowe (płaskie i koliste) i przestrzenne	jednowymiarowe, powierzchniowe (płaskie i koliste) i przestrzenne		
1.13. Opis fal mechanicznych	<ul style="list-style-type: none"> definiuje powierzchnię falową definiuje i wskazuje czoło fali oraz promienie fali definiuje pojęcia wychylenia, amplitudy, okresu i częstotliwości fali definiuje długość fali definiuje natężenie fali 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje czoło fali oraz promienie fali oblicza prędkość rozchodzenia się oraz długość fali w sytuacjach prostych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia wychylenia, amplitudy, okresu i częstotliwości fali wyjaśnia różnice między prędkością rozchodzenia się fali a prędkością ruchu punktów ośrodka 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza prędkość rozchodzenia się oraz długość fali w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
1.14. Zjawiska falowe	<ul style="list-style-type: none"> opisuje odbicie fali: oznacza kąt padania i odbicia formułuje prawo odbicia fali opisuje załamanie fali: oznacza kąt padania i załamania 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie prawa odbicia fali 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ugięcie fali podaje przykłady występowania zjawisk falowych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje prawo odbicia fali do wyznaczenia kąta odbicia lub padania 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko interferencji fal rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
1.15. Fale dźwiękowe	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że dźwięk jest falą mechaniczną trójwymiarową podaje wartość prędkości rozchodzenia się fal 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym się zajmuje akustyka opisuje dźwięk jako falę mechaniczną trójwymiarową podaje przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> podaje zakres częstotliwości fal dźwiękowych słyszalnych dla człowieka korzysta z wartości 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie wysokości, barwy i natężenia dźwięku wyjaśnia, czym jest hałas korzysta z wartości 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zależność między częstotliwością i natężeniem dźwięku a słyszalnością wyjaśnia pojęcia progu słyszalności i progu

	<p>dźwiękowych w powietrzu</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje ultra- i infradźwięki definiuje wysokość, barwę i natężenie dźwięku 	<p>zastosowań infra- i ultradźwięków</p>	<p>prędkości dźwięku w sytuacjach prostych</p>	<p>prędkości dźwięku w sytuacjach problemowych</p>	<p>bólu</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
<p>1.16. Zjawiska towarzyszące rozchodzeniu się fal dźwiękowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko odbicia i załamania dźwięku jako fali mechanicznej definiuje rezonans akustyczny 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko dyfrakcji dźwięku opisuje zjawiska echa i pogłosu opisuje zjawisko dudnienia opisuje jakościowo zjawisko Dopplera 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm powstania echa i pogłosu podaje warunki występowania echa i pogłosu podaje przykłady zastosowań rezonansu akustycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje zjawisko Dopplera do opisu fali docierającej do obserwatora, gdy źródło fali i obserwator poruszają się wzajemnie podaje przykłady występowania zjawiska Dopplera 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza częstotliwość źródła lub dźwięku docierającego do obserwatora w zjawisku Dopplera rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
<p>2. Fale świetlne</p>					
<p>2.9. Rozchodzenie się światła</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że światło białe jest falą elektromagnetyczną wymienia historyczne poglądy na naturę światła definiuje promień światła 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje istotę światła białego jako fali elektromagnetycznej opisuje historyczne poglądy na naturę światła wskazuje dyfrakcję światła jako dowód na jego falową naturę rozumie, iż światło białe jest sumą fal świetlnych o różnych długościach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zakres długości fal elektromagnetycznych odpowiadający światłu widzialnemu opisuje światło białe jako sumę fal świetlnych o różnych długościach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego dyfrakcja światła stanowi dowód na jego falową naturę formułuje podstawowe założenia optyki geometrycznej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko interferencji światła opisuje mechanizm widzenia kolorów rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

2.10. Odbicie światła	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko odbicia światła zaznacza kąt padania i kąt odbicia opisuje zjawisko rozproszenia światła podaje przykłady występowania zjawiska odbicia światła 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje prawo odbicia dla fal świetlnych kreśli odbicie obiektu w zwierciadle płaskim wyjaśnia znaczenie zjawiska odbicia światła 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje prawo odbicia dla fal świetlnych w sytuacjach prostych podaje przykłady wykorzystania zjawiska odbicia światła w technice 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje prawo odbicia dla fal świetlnych w sytuacjach problemowych wyjaśnia zasadę działania peryskopu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasadę działania lustra weneckiego i światelka odblaskowego rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
2.11. Załamanie światła	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko załamania światła na granicy ośrodków 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie zjawiska załamania światła prawidłowo zaznacza kąt padania i kąt załamania 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady wykorzystania zjawiska załamania światła w technice wyjaśnia wpływ prędkości światła w danym ośrodku na załamanie 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje soczewkę sferyczną i podaje przykłady jej zastosowania 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje i stosuje prawo załamania światła wyjaśnia znaczenie bezwzględnego współczynnika załamania definiuje zdolność skupiającą soczewki rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
2.12. Całkowite wewnętrzne odbicie	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko całkowitego wewnętrznego odbicia definiuje kąt graniczny 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady występowania zjawiska całkowitego wewnętrznego odbicia wyjaśnia znaczenie kąta granicznego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie zjawiska całkowitego wewnętrznego odbicia podaje przykłady wykorzystania zjawiska całkowitego wewnętrznego odbicia w technice 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasadę działania światłowodu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia warunek zajścia całkowitego wewnętrznego odbicia i znaczenie bezwzględnego współczynnika załamania rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

2.13. Rozszczepienie światła	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pryzmat opisuje mechanizm powstawania zjawiska rozszczepiania światła w pryzmacie definiuje kąt łamiący definiuje światło jednobarwne 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko rozszczepienia światła białego, wykorzystując zjawisko załamania światła definiuje widmo światła białego 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje widmo światła białego, korzystając z pojęcia długości fali świetlnej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rozszczepienie światła, korzystając z pojęcia prędkości światła o danej długości fali w danym ośrodku opisuje zastosowania pryzmatu i zjawiska rozszczepienia światła 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zjawisko rozszczepienia światła wykorzystując prawo załamania rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
2.14. Zjawiska optyczne w przyrodzie	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko rozproszenia światła rozumie znaczenie światła słonecznego w występowaniu faz Księżyca zauważa zjawiska optyczne w przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko Tyndalla wyjaśnia wpływ barwy światła (długości fali) na rozproszenie opisuje mechanizm powstawania faz Księżyca wyjaśnia mechanizm powstawania zjawisk zaćmienia Słońca i Księżyca 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia kolor nieba oraz zjawisko czerwono zachodzącego Słońca opisuje mechanizm powstawania tęczy przedstawia graficznie mechanizm powstawania zjawisk zaćmienia Słońca i Księżyca 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm powstawania widma absorpcyjnego i jego zastosowania opisuje zjawisko przesunięcia ku czerwieni opisuje zjawiska optyczne w przyrodzie, wykorzystując pojęcia fizyczne 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm powstawania widma emisyjnego i jego zastosowania rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
3. Fizyka atomowa					
3.9. Promieniowanie termiczne ciał	<ul style="list-style-type: none"> definiuje widmo promieniowania definiuje promieniowanie podczerwone i nadfioletowe 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje widmo ciągłe światła białego opisuje widmo fal elektromagnetycznych opisuje promieniowanie 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje promieniowanie podczerwone i nadfioletowe podaje przykłady modeli ciała 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje krzywą rozkładu termicznego wyjaśnia zależność promieniowania termicznego od temperatury 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje prawo przesunięć Wiena formułuje prawo Stefana-Boltzmana rozwiązuje zadania problemowe

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady działania promieniowania podczerwonego i nadfioletowego • definiuje promieniowanie termiczne • definiuje ciało doskonale czarne • definiuje kwant energii 	<p>termiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie powszechność i znaczenie promieniowania termicznego • zapisuje zależność między energią i długością fali promieniowania 	<p>doskonale czarnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie istnienie zależności promieniowania termicznego od temperatury • opisuje promieniowanie reliktowe • wykorzystuje zależność między energią i długością fali promieniowania w sytuacjach prostych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie istnienia promieniowania reliktwego • zapisuje zależność między energią i długością fali promieniowania w sytuacjach problemowych • wyjaśnia znaczenie kwantu energii 	<p>wykraczające poza wymagania dopełniające</p>
3.10. Widma promieniowania gazów	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje widmo liniowe i linie widmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zjawisko linii widmowych oraz widma liniowego • podaje przykłady gazów jako źródeł widma liniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zjawisko widma emisyjnego • podaje przykłady zastosowania widma liniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje mechanizm powstawania linii emisyjnych • opisuje mechanizm powstawania linii emisyjnych gazów 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje wzór i opisuje serię Balmera oraz Balmera–Rydberga • korzysta ze wzorów Balmera i Balmera–Rydberga • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
3.11. Modele budowy atomu	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcia cząsteczki (molekuły), atomu, pierwiastka, związku chemicznego • opisuje historyczne poglądy na budowę materii • formułuje pierwszy postulat Bohra 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje układ okresowy pierwiastków • opisuje modele Thomsona i Rutherforda budowy materii • wyjaśnia znaczenie pierwszego postulatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia ograniczenia modeli Thomsona i Rutherforda budowy materii • opisuje doświadczenie Rutherforda • wykorzystuje pierwszy postulat 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnioski płynące z pierwszego postulatu Bohra • podaje ograniczenia modelu Bohra atomu wodoru • wykorzystuje pierwszy postulat Bohra w sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

		Bohra	Bohra w sytuacjach prostych	problemowych	
3.12. Emisja promieniowania przez atomy	<ul style="list-style-type: none"> definiuje stan podstawowy oraz stany wzbudzone atomu definiuje zjawisko jonizacji atomu formułuje drugi postulat Bohra 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie poziomów energetycznych elektronu w atomie wodoru wykorzystuje elektronowolt jako jednostkę energii wyjaśnia znaczenie drugiego postulatu Bohra podaje wartość energii elektronu wodoru w stanie podstawowym 	<ul style="list-style-type: none"> przelicza elektronowolty na dżule opisuje zjawisko jonizacji atomu wykorzystuje drugi postulat Bohra w sytuacjach prostych 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wnioski płynące z drugiego postulatu Bohra wykorzystuje drugi postulat Bohra w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyprowadza zależność między długością fali emitowanego fotonu a numerami orbit, między którymi przeskakuje elektron oblicza stałą Rydberga rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4. Fizyka jądrowa					
4.3. Budowa jądra atomowego	<ul style="list-style-type: none"> definiuje jądro atomowe definiuje nukleon, wymienia nukleony definiuje izotop 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje strukturę układu okresowego pierwiastków korzysta z układu okresowego pierwiastków do odczytywania informacji opisuje własności protonu i neutronu wykorzystuje z jednostkę masy atomowej 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę jądra atomowego wykorzystuje liczbę atomową i masową do oznaczania składu jąder atomowych w sytuacjach prostych zamienia jednostkę masy atomowej na kilogramy wskazuje izotopy danego pierwiastka 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje liczbę atomową i masową do oznaczania składu jąder atomowych w sytuacjach problemowych posługuje się pojęciami jąder stabilnych i niestabilnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że protony i neutrony nie są podstawowymi składnikami materii; zna pojęcie kwarku oblicza promień jądra atomowego korzysta z pojęcia jądrowego niedoboru masy rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

4.11. Rozpady promieniotwórcze	<ul style="list-style-type: none"> definiuje rozpad promieniotwórczy definiuje izotop promieniotwórczy definiuje aktywność źródła promieniotwórczego 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje mechanizm powstawania promieniowania γ wyjaśnia znaczenie aktywności źródła promieniowania posługuje się bekerelem jako jednostką aktywności źródła promieniotwórczego 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje reakcje rozpadu α i rozpadu β w sytuacjach prostych oblicza aktywność źródła promieniotwórczego w sytuacjach prostych 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje reakcje rozpadu α i rozpadu β w sytuacjach problemowych oblicza aktywność źródła promieniotwórczego w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> formuluje i wykorzystuje prawo rozpadu promieniotwórczego rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4.12. Promieniotwórczość naturalna i promieniowanie jądrowe	<ul style="list-style-type: none"> definiuje promieniotwórczość naturalną definiuje promieniowanie jądrowe definiuje promieniowanie α, β i γ 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady pierwiastków promieniotwórczych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje promieniowanie α, β i γ opisuje podstawowe własności promieniowania jądrowego 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przenikalność promieniowania α, β i γ 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje działanie licznika Geigera-Müllera rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4.13. Wpływ promieniowania jądrowego na materię i organizmy żywe	<ul style="list-style-type: none"> definiuje zasięg promieniowania wymienia zjawiska wywoływane w materii przez promieniowanie γ definiuje dawkę pochłoniętą, dawkę równoważną i dawkę skuteczną wymienia zadania dozymetrii 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie zasięgu promieniowania opisuje zasięg promieniowania α, β i γ opisuje skutki napromieniowania dla organizmów żywych wymienia źródła promieniowania 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm zjawiska jonizacji wywołanej przez promieniowanie α i β wyjaśnia znaczenie dawki pochłoniętej, dawki równoważnej i dawki skutecznej oblicza dawkę pochłoniętą w sytuacjach prostych opisuje wielkości 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko hamowania opisuje zjawisko Comptona opisuje zjawisko tworzenia par elektron – pozyton oblicza dawkę pochłoniętą w sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje grubość połowicznego zaniku rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia metody ochrony przed promieniowaniem 	<p>naturalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje źródła promieniowania, na które człowiek jest narażony w życiu codziennym 	<p>promieniowania naturalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje metody ochrony przed promieniowaniem 		
4.14. Zastosowania promieniowania jądrowego	<ul style="list-style-type: none"> wymienia medyczne zastosowania prądotwórczości wymienia techniczne zastosowania prądotwórczości 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i opisuje korzyści i zagrożenia płynące ze stosowania promieniotwórczości w medycynie 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zastosowania promieniotwórczości w diagnostyce medycznej opisuje metody radioterapii opisuje metody defektoskopii za pomocą promieniowania jądrowego 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ogniwo izotopowe jako niezawodne źródła zasilania wyjaśnia znaczenie promieniowania jądrowego dla współczesnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje metodę datowania radiowęglowego rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4.15. Reakcje jądrowe	<ul style="list-style-type: none"> definiuje reakcję jądrową wymienia zasady zachowania podczas reakcji jądrowych 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady technik wywoływania reakcji jądrowych opisuje zasady zachowania podczas reakcji jądrowych podaje przykłady sztucznych izotopów promieniotwórczych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie zasad zachowania podczas reakcji jądrowych zapisuje prawidłowo reakcje jądrowe, z stosując zasady zachowania ładunku i zachowania liczby nukleonów opisuje reakcję rozszczepienia 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm wydzielania i pobierania energii podczas reakcji jądrowych wyjaśnia mechanizm tworzenia sztucznych izotopów promieniotwórczych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje reakcję syntezy jądrowej rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
4.16. Energetyka jądrowa	<ul style="list-style-type: none"> definiuje reakcję łańcuchową definiuje masę 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie neutronów wtórnych w reakcji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm powstawania neutronów wtórnych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie współczynnika powielania 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę i zasadę działania bomby jądrowej i

	<p>krytyczną</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zastosowań reaktorów jądrowych 	<p>rozszczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg reakcji łańcuchowej • opisuje budowę reaktora jądrowego • opisuje budowę elektrowni jądrowej 	<p>w reakcji rozszczepienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie masy krytycznej • opisuje zasadę działania elektrowni jądrowej • wyjaśnia znaczenie energetyki jądrowej we współczesnym świecie 	<p>neutronów</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasadę działania reaktora jądrowego • opisuje korzyści i zagrożenia energetyki jądrowej 	<p>bomby wodorowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
Moduł fakultatywny C					
C.3. Fizyka w medycynie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zastosowania promieniowania rentgenowskiego w diagnostyce medycznej • wymienia zastosowania ultradźwięków w terapii i diagnostyce medycznej • wymienia zastosowania promieniowania jądrowego w terapii • wymienia zastosowania laserów w medycynie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zastosowania promieniowania rentgenowskiego w diagnostyce medycznej • opisuje zastosowania akceleratorów medycznych • opisuje zastosowania promieniowania jądrowego w terapii • wymienia urządzenia medyczne służące w radioterapii • opisuje zastosowania laserów w medycynie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje i wyjaśnia zasady wykonywania zdjęć rentgenowskich • opisuje zasadę działania ultrasonografii medycznej • opisuje urządzenia medyczne służące w radioterapii 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasadę działania tomografu komputerowego • opisuje działanie akceleratorów medycznych • wyjaśnia zasadę działań rezonansu magnetycznego • opisuje zasadę działania ultrasonografii dopplerowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zasadę działania lampy rentgenowskiej • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające
Moduł fakultatywny E					
E.3. Elementarne	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia antycząstki 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje reakcję 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania

składniki materii	<p>cząstek elementarnych</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje cząstkę i antycząstkę definiuje kwarki 	<p>protonów, neutronów i elektronów</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje i wymienia kwarki oraz podaje ich cechy wymienia podstawowe oddziaływania 	<p>kwarków</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe założenia modelu standardowego wymienia podstawowe rodzaje cząstek modelu standardowego 	<p>anihilacji cząstki i antycząstki</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje podstawowe rodzaje cząstek modelu standardowego i podaje ich cechy 	<p>problemowe wykraczające poza wymagania dopełniające</p>
Moduł fakultatywny F					
F.1. Mechanizm widzenia światła	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje podstawowe elementy oka ludzkiego definiuje odległość dobrego widzenia 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę oka ludzkiego opisuje mechanizm powstawania wad wzroku stosuje dioptrię jako jednostkę zdolności skupiającej korekcyjnych opisuje mechanizm widzenia barw 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie odległości dobrego widzenia opisuje mechanizm widzenia przestrzennego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasadę powstawania obrazu w oku ludzkim wyjaśnia zasadę działania okularów korekcyjnych opisuje mechanizm projekcji 3D 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega astygmatyzm rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania
F.2. Polaryzacja światła	<ul style="list-style-type: none"> definiuje światło spolaryzowane definiuje polaryzator 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zjawisko polaryzacji światła podaje przykłady polaryzatorów opisuje znaczenie polaryzacji światła w technice 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje mechanizm powstawania światła spolaryzowanego za pomocą kryształu dwójłomnego definiuje kąt Brewstera opisuje różne metody uzyskiwania światła spolaryzowanego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia mechanizm powstawania światła spolaryzowanego za pomocą kryształu dwójłomnego wyjaśnia znaczenie kąta Brewstera prezentuje działanie polaryzatora i układu polaryzatorów 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania
F.3. Przyrządy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyrządy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę lupy, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania

optyczne	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje ognisko soczewki i powiększenie • podaje przykłady zastosowań przyrządów optycznych 	aparatu fotograficznego, mikroskopu, lunety, lornetki pryzmatycznej, teleskopu zwierciadlanego i endoskopu	działania przyrządów optycznych <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie ogniska i powiększenia soczewki • definiuje powiększenie kątowe 	graficznie zasady powstawania obrazu w przyrządach optycznych <ul style="list-style-type: none"> • oblicza powiększenie lupy i mikroskopu • oblicza powiększenie kątowe lunety 	problemowe wykraczające poza wymagania
Moduł fakultatywny G					
G.1. Odnawialne źródła energii	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje odnawialne źródło energii • opisuje budowę i zasadę działania elektrowni słonecznych • wymienia korzyści związane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zagrożenia związane z wykorzystaniem złóż kopalnianych • opisuje budowę elektrowni wiatrowej • opisuje budowę elektrowni wodnych • opisuje budowę elektrowni geotermicznych • opisuje metody pozyskiwania energii z biomasy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie sposobów wytwarzania i gromadzenia energii we współczesnym świecie • opisuje zasadę działania elektrowni wiatrowej • opisuje zasadę działania elektrowni wodnych • opisuje zasadę działania elektrowni geotermicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje ograniczenia zastosowania różnych odnawialnych źródeł energii • wymienia zagrożenia związane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania
G.2. Fizyka ziemi i atmosfery	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje budowę geologiczną Ziemi • wymienia podstawowe składniki atmosfery ziemskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia teorię tektoniki płyt • opisuje skład atmosfery ziemskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje mechanizmy powstawania trzęsień ziemi i fal tsunami • wyjaśnia mechanizm powstawania pływów i prądów morskich • opisuje mechanizm powstawania efektu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zjawiska fizyczne zachodzące we wnętrzu Ziemi i wyjaśnia ich znaczenie • wyjaśnia znaczenie pływów i prądów morskich 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wpływ siły Coriolisa na atmosferę ziemską • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania

			cieplarnianego	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia mechanizm powstawania wyładowań atmosferycznych 	
G.3. Elementy akustyki	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy dźwięku • definiuje falę stojącą • wymienia metody ochrony przed hałasem 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zjawisko rezonansu akustycznego • opisuje budowę podstawowych instrumentów muzycznych • wykorzystuje podstawowe pojęcia związane z akustyką pomieszczeń • opisuje wpływ dźwięku na organizm ludzki • opisuje znaczenie akustyki i ochrony przed hałasem 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje cechy dźwięku, wykorzystując pojęcia związane z rozchodzeniem się fal mechanicznych • opisuje falę stojącą jako falę mechaniczną, posługując się pojęciami węzłów i strzałek oraz okresu, długości fali i częstotliwości • opisuje metody ochrony przed hałasem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia mechanizm powstawania dźwięku na strunie i w piszczałce • opisuje zasadę działania podstawowych instrumentów muzycznych • wyjaśnia znaczenie progu słyszalności i progu bólu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania
Moduł fakultatywny H					
H.1. Polscy badacze przyrody i ich odkrycia	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najbardziej znanych polskich badaczy przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje dokonania Mikołaja Kopernika i Marii Skłodowskiej-Curie • wymienia wyjaśnia wpływ dokonań polskich naukowców na stan nauki światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje dokonania Jana Heweliusza, Ignacego Łukasiewicza, Zygmunta Wróblewskiego • wymienia innych polskich badaczy przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje dokonania Henryka Arctowskiego, Ludwika Hirszfelda, Jana Czochralskiego • wymienia najważniejsze osiągnięcia innych polskich badaczy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania

				przyrody	
H.2. Wynalazki, które zmieniły świat	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze odkrycia techniczne 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wpływ odkryć i wynalazków na sytuację społeczno-ekonomiczną 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje najważniejsze odkrycia techniczne opisuje zastosowania najważniejszych wynalazków 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje ogólnie budowę i zasadę działania najważniejszych wynalazków 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania
H.3. Laboratoria i metody badawcze współczesnej fizyki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze instrumenty badawcze współczesnych laboratoriach fizycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zastosowania spektroskopu i spektrometru w laboratorium wymienia zastosowania laserów w laboratorium wymienia zastosowania akceleratorów w laboratorium wymienia zastosowania reaktorów jądrowych w laboratorium 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasadę działania spektroskopu i spektrometru wymienia zastosowania reaktorów jądrowych 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje najważniejsze metody badawcze współczesnej fizyki wyjaśnia zasadę działania laserów wyjaśnia zasadę działania akceleratorów opisuje znaczenie fizyki teoretycznej 	<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje zadania problemowe wykraczające poza wymagania

